

Інтеграція VR-технологій у підготовку фахівців з реабілітаційної психології в КІБІТ

Концепція підготовки

1. Системна інтеграція VR у ключові дисципліни
2. VR як освітнє середовище + терапевтичний інструмент
3. Багаторазова взаємодія: лекції → семінари → практика → СРС

01

Теоретична підготовка

- Принципи психотерапевтичного використання VR
- Психофізіологічні основи взаємодії людини з віртуальним середовищем
- Етичні аспекти VR-практик та вимоги до безпеки

02

Практичні заняття

- Один здобувач виступає в ролі клієнта (одягає VR-шолом)
- Інші здобувачі спостерігають за перебігом VR-сесії
- Структуроване спостереження та аналіз процесу

03

Технічна демонстрація

- Запуск VR-програми через ноутбук/планшет/смартфон
- Вибір відповідної візуалізації або майндфулнес-практики
- Інструктаж щодо супроводу клієнта в контрольованому середовищі

04

Аналіз та фіксація результатів

- Фіксація вербальних та невербальних реакцій клієнта
- Збір інформації про відчуття, емоції, тілесні прояви
- Коректне завершення VR-сесії та отримання зворотного зв'язку
- Аналіз результатів та формування рекомендацій для наступної сесії

Перша психологічна допомога

VR використовується для моделювання кризових ситуацій, де психолог повинен надати швидку емоційну стабілізацію та забезпечити відчуття безпеки

Лекції:

- особливості надання ППД у різних форматах: очному, дистанційному та за допомогою VR-технологій;
- як надавати ППД постраждалим від насильства й тортур. Тут VR розглядається як засіб відновлення контролю, опори та базового відчуття безпеки.

Практичне заняття – робота з VR-шоломом, з відпрацюванням методів зниження тривожності в гострих і хронічних станах. Використовуються і стабілізаційні VR-середовища, які сприяють поступовому переходу клієнта у стан емоційного балансу та релаксації під супроводом психолога.

готує студентів до роботи з VR-інструментами навіть у польових, кризових чи гуманітарних умовах

Цифрові технології в психореабілітації

формує технологічну основу підготовки й знайомить студентів із сучасними застосуваннями VR/AR у клінічній та реабілітаційній практиці

Лекція:

психофізіологічні ефекти занурення, використання VR-терапії при ПТСР, фобіях, розладах адаптації, а також дизайн безпечних віртуальних середовищ

Семінар:

аналіз реальних кейсів – як адаптувати VR-сценарії для посттравматичних клієнтів або як використовувати AR для тренування соціальних навичок

Самостійна робота – кожен студент проводить VR-сесію двічі – у ролі клієнта і у ролі психолога – та готує етичний звіт із аналізом ризиків

дає розуміння технічних і етичних аспектів використання імерсивних технологій у психореабілітації

Сучасні напрями психореабілітаційної роботи

VR інтегрується разом із традиційними методами – арт-терапією, КПТ і релаксаційними практиками

Лекція:

знайомить студентів із сучасними методами психореабілітації, зокрема VR як інноваційною цифровою технологією

Практичне заняття:

студенти працюють у групах, розробляючи власні проєкти, що поєднують VR-середовища з телемедициною чи онлайн-реабілітацією ветеранів

VR виконує роль каталізатора інновацій – студенти вчатьсЯ інтегрувати цифрові технології у знайомі терапевтичні підходи

Психореабілітація залежностей

VR використовується як засіб моделювання поведінкових тригерів і формування нових моделей реагування

Практичне заняття:

рольові ігри та групові обговорення, у ході яких аналізується, як VR-середовище допомагає розвивати самоконтроль, емпатію й навички запобігання рецидиву

підхід поєднує емоційне проживання ситуації з навчанням саморегуляції

Психореабілітація в умовах медичних закладів

формує готовність до клінічного застосування VR-технологій у системі охорони здоров'я

Лекція:

розглядаються арт-терапія, музикотерапія, ігрові методи й цифрові інструменти, зокрема VR-інструменти та мобільні додатки для психологічної підтримки пацієнтів

Практичне заняття:

студенти моделюють ситуації у лікарняному середовищі – наприклад, роботу з тривогою перед операцією або відновлення мотивації до лікування

Самостійна робота – аналізують наукові публікації про VR-реабілітацію, порівнюють результати з власним досвідом і пропонують моделі впровадження VR у заклади охорони здоров'я

формує у студентів готовність працювати в мультидисциплінарних клінічних командах

Психореабілітація психічних розладів

VR представлено як клінічну інновацію в терапії травми

Лекції:

- присвячена ПТСР, охоплює трифазну модель реабілітації та сучасні результати VR-експозиційної терапії
- студенти вивчають, як контрольоване віртуальне середовище може зменшувати інтенсивність симптомів повторного переживання, відновлювати емоційну рівновагу й підтримувати когнітивне відновлення

демонструє, як VR поєднує психологію, нейронауку та терапевтичну практику

Типи VR-сценаріїв у навчанні

1. Експозиційні – контрольована робота з тригерами та травматичними спогадами
2. Стабілізаційні – відновлення емоційної рівноваги, зниження тривожності
3. Інтеграційні – усвідомлення, прийняття та переробка досвіду
4. Mindfulness і когнітивно-відновлювальні – розвиток саморегуляції, концентрації та стійкості
5. Дихальні практики – навчання технік глибокого дихання, релаксації та зниження фізіологічного напруження

Освітній ефект інтеграції VR

- Багаторазове застосування VR в освітньому процесі
- Комбінація лекцій, семінарів, практик і самотійної роботи
- Формування професійних, етичних і технологічних компетентностей
- Підготовка фахівців до реальної роботи з VR-клієнтами

Результат і значення

- VR – повноцінний інструмент підготовки майбутніх психологів
- Практична готовність до впровадження VR у клініках, громадах, реабілітаційних програмах
- Зміна парадигми психологічної допомоги: від теорії до імерсивної практики